

prima instanță: S. Iorgov
instanța de apel: D. Manole, Șt. Niță, A. Bostan

dosarul nr. 2ra-2101/16

ÎNCHEIERE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Mariana Pitic, Iurie Bejenaru ,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Moldovanu Igor,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Moldovanu Igor
împotriva Elenei Mamaischi cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, prin care a
fost respins apelul declarat de Moldovanu Igor și menținută hotărîrea Judecătoriei
Rîșcani mun. Chișinău din 09 decembrie 2015,

c o n s t a ț ă:

La data de 11 iulie 2013 Moldovanu Igor a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Elenei Mamaischi, prin care a solicitat încasarea prejudiciului
moral în sumă de 100 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a fost învinuit pe nedrept de
către Mamaischi Elena și anchetat de către organele de urmărire penală în cadrul
unui dosar penal, precum că la data de 22.03.2010, a atacat-o pe aceasta și că i-a
smuls lanțul de aur de la gât, cea ce nu este adevărat.

Consideră că dosarul penal a fost intentat în privința sa în baza plîngerii
depuse de Mamaischi Elena, fondatoarea ÎI „Mamaischi Elena”, la Comisariatul de
Poliție Rîșcani, aceasta fiind consecința unui conflict iscat între ÎI „Mamaischi
Elena” și ÎI „Moldovanu Carolina”, și deci, o tentativă de a-l intimida prin
intermediul colaboratorilor organelor de urmărire penală. Astfel, deși învinuirile
aduse lui erau neîntemeiate, organul de urmărire penală a autorizat fără vreun temei
reținerea sa la data de 23.11.2010.

Afirmă reclamantul că la momentul declanșării conflictului de către soțul
pârâtei, Mamaischi Elena nu s-a adresat organelor operative de la fața locului cu
invocarea vreunui furt și nici martorii nu au declarat nimic despre o astfel de
situație, declarațiile referitoare la furt nefiind expuse nici în declarațiile scrise la
sectorul de Poliție Rîșcani, acestea fiind făcute mult mai târziu.

Menționează Moldovanu Igor că nevinovăția sa s-a stabilit prin ordonanța de încetare a urmăririi penale din 12.07.2011 pe motivul că nu a existat faptul infracțiunii, menținută prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 23 septembrie 2011, și în consecință s-a confirmat că, toate învinuirile aduse lui de către Mamaischi Elena sunt nefondate și false.

Consideră Moldovanu Igor că, dosarul penal inițiat la plângerea pârâtei a avut drept scop de a-i suprima afacerea și de a-l intimida, or, în consecință i-a fost prejudiciată reputația sa și a întreprinderii la sediul căreia Moldovanu Igor a fost reținut.

Solicită reclamantul încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 09 decembrie 2015, acțiunea a fost respinsă. S-a încasat de la Igor Moldovanu în beneficiul Elenei Mamaischi cheltuielile legate de asistența juridică în sumă de 5000 lei și beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 14 decembrie 2015, Moldovanu Igor a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii apelate și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 a fost respins apelul declarat de Moldovanu Igor și menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a menționat că temeiul răspunderii delictuale este componența delictului civil. Componența delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componența delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția.

Fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei.

La acest capitol, instanța de apel a menționat că la materialele dosarului nu au fost anexate careva înscrisuri care ar confirma că Mamaischi Elena a comis o faptă ilicită care ar fi pasibilă de a angaja răspunderea delictuală a acesteia.

În acest sens, instanța de apel a reținut că argumente apelantului, precum că toate învinuirile aduse de către Mamaischi Elena lui Moldovanu Igor sunt lipsite de suport factic, și că la depunerea plângerii penale, intimata ar fi acționat cu rea-credință, nu pot constitui temei de angajare a răspunderii delictuale a intimatei, deoarece, în speță nu au fost constatate careva acțiuni ilicite ale intimatei pasibile de angajare a răspunderii delictuale.

Instanța de apel a reținut că întra-adevăr, Moldovanu Igor a fost scos de sub urmărire penală din motivul că nu a existat faptul infracțiunii, dar, ordonanța de

scoatere a lui de sub urmărire penală și încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 23 septembrie 2011, prin care a fost respinsă plângerea depusă de Mamaischi Elena, nicidecum nu demonstrează că intimata ar fi comis o anumită acțiune ilicită.

Concomitent, Colegiul instanței de apel a reiterat că pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară și probarea suportării de către reclamant a unui prejudiciu moral efectiv, însă, la caz, acest prejudiciu nu a fost confirmat prin probe pertinente, concludente și admisibile. În context, a reținut instanța de apel că deși reclamantul a susținut că s-a simțit foarte rău și a fost chemată salvarea, la acțiune nu au fost anexate înscrisuri ce ar confirma acest argument.

La fel, instanța de apel a notat că reclamanta nu a anexat nici o probă care să ateste vinovăția Elenei Mamaischi în faptul că aceasta intenționat s-a adresat cu un denunț fals la organele de urmărire penală.

Cu referire la raportul causal, Colegiul instanței de apel a conchis asupra lipsei unui raport de cauzalitate în speță, între fapta prejudiciabilă și presupusul prejudiciu material cauzat, or la materialele cauzei nu au fost anexate probe confirmative ale existenței prejudicierii morale a reclamantului Moldovanu Igor prin presupusele acțiuni ilicite ale pârtei Mamaischi Elena.

Astfel, instanța nu a constatat lezarea cărorva drepturi sau valori nepatrimoniale ale reclamantului de către Mamaischi Elena, circumstanță care impune respingerea cerinței de încasare a prejudiciului moral.

La 21 iulie 2016 Moldovanu Igor a declarat recurs împotriva decizie instanței de apel, solicitând admiterea lui, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri prin care a admite acțiunea.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat se consideră a fi depus în termen.

În motivarea recursului, recurentul a indicat interpretarea eronată a legii.

Sușține că instanța de apel și instanța de fond, constatând că în privința sa a fost inițiat un dosar penal în cadrul căruia a fost încarcerat, au omis să indice că acest dosar penal a fost inițiat la plângerea intimatei.

Însăși această plângere, anexată la materialele dosarului, prin care intimata îl învinuiește în fața unui organ penal de comiterea unei infracțiuni, menționând că anume el a comis-o prin sustragerea deschisă a bunului ce-i aparține - obiect de bijuterie, în condițiile în care dânsul nici nu era în locul în care acesta pretinde că l-a comis, denotă cert că fapta dată constituie un fapt ilicit în rațiunea legislației

civile. Or, învinuirea unei persoane de comiterea unei infracțiuni despre care cunoștea cert că aceasta nu l-a comis este contrară legislației în vigoare și principiului buneii-credințe instituite de lege.

Astfel, contrar concluziilor instanțelor ierarhic inferioare, deși este unanim recunoscut că însăși depunerea plângerii la organul de urmărire penală privind comiterea unei infracțiuni nu constituie un fapt ilicit, totuși, conținutul acestei plângeri constituie fapt ilicit atunci când conține o învinuire vădit deplasată de la realitate prin care dînsul este învinuit că a comis infracțiunea incriminată.

Susține că deși instanțele de judecată invocă că depunerea plângerii nu este contrară Legii, acestea omit să se expună asupra faptului că învinuirea falsă a unei persoane contravine legii, chiar dacă în acțiunile insinuatorului nu sunt întrunite elementele constitutive ale unei infracțiuni.

În opinia recurentului, pentru survenirea răspunderii delictuale civile nu este necesară comiterea de către intimată a unei infracțiuni, după cum invocă instanțele de judecată în hotărârile contestate, fiind suficientă comiterea unor acțiuni ce contravin normelor civile, bunelor moravuri și buneii-credințe.

Menționează recurentul că în urma încarcerării sale, a avut de suferit și fizic, deoarece starea de sănătate s-a înrăutățit grav , toate aceste circumstanțe constituind consecințele prejudiciabile ale faptei ilicite comise de intimată

În acest context, contrar mențiunilor instanțelor ierarhic inferioare, în speță se dovedește indubitabil legătura de cauzalitate între fapta ilicită comisă de intimată, manifestată prin înaintarea unei învinuiri false, și consecințele prejudiciabile.

Reține că consecințele prejudiciabile aduse recurentului s-au datorat, inclusiv, prin stresul suportat de acesta ca urmare a înaintării unei învinuiri vădit nefondate și reținerea sa în cadrul unui dosar inițiat la plângerea intimatei.

Astfel, conchide că este îndreptățit în temeiul legii de a pretinde repararea prejudiciilor cauzate de către intimată prin acțiunile acesteia.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Moldovanu Igor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Moldovanu Igor ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Moldovanu Igor se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru